

TEXT DEL PROJECTE DE DECRET

Decret de .../..., de ... pel qual es crea i regula el Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

Preàmbul

La conservació del patrimoni natural i la biodiversitat és una de les funcions assumides tradicionalment pels poders públics. A Catalunya aquestes funcions s'expliciten en l'article 46.3 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i, específicament per a l'Administració de la Generalitat, en l'article 144, en què assumeix les diverses competències compartides i exclusives en relació amb aquesta matèria.

Tanmateix, en el context de la Unió Europea i en els models dels seus estats membres i societats, cada cop és més rellevant el paper que tenen els ciutadans i les ciutadanes en la conservació de la natura, individualment o a través d'organitzacions de caràcter associatiu. Potser el cas més rellevant és la implantació de les estratègies i instruments promoguts per a la custòdia del territori, que han tingut un creixement considerable els darrers anys a Catalunya, i que pretenen implicar les persones propietàries i usuàries del territori en la conservació de la biodiversitat i el patrimoni natural. Això ha permès expandir les iniciatives de conservació de la natura que requereixen la implicació directa i activa de la societat civil i fer-les més visibles. En aquest sentit, actualment el contracte de custòdia ja és un títol regulat a l'article 623-34 de la Llei 3/2017, del 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya, relatiu a les obligacions i els contractes, i de modificació dels llibres primer, segon, tercer, quart i cinquè.

Per altra banda, cal tenir en compte que la major part del territori i dels espais naturals de Catalunya són de titularitat privada, i que no sempre les formes tradicionals d'actuació dels poders públics a favor de la conservació de la biodiversitat i el patrimoni natural assoleixen els objectius establerts.

Per tot això, es considera convenient la creació del Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat com una eina que, d'una banda, permeti el reconeixement d'aquestes iniciatives i, de l'altra, s'hi puguin aplicar mesures específiques per fomentar-les tals com subvencions, ajuts o beneficis fiscals que promogui l'Administració de la Generalitat.

La creació del Registre és una de les línies d'actuació previstes per al període 2019-2022 en l'Estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya, el full de ruta que defineix les polítiques de conservació de la natura fins l'any 2030 per frenar la pèrdua de biodiversitat al nostre país i conservar el patrimoni natural. La participació privada en la conservació de la natura esdevé una mesura complementària a la tradicional protecció pública totalment necessària per assolir aquest objectiu, i que cal estimular i fomentar.

Article 1

Objecte

L'objecte d'aquest Decret és la creació i regulació del Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

Article 2

Definicions

Als efectes d'aquest Decret, s'entén per:

- a) Finca: propietat immoble que consta inscrita en el Cadastre.
- b) Patrimoni natural: el conjunt d'elements, recursos, processos i àmbits del medi als quals es reconeix un valor ecològic, ambiental o científic; inclou les espècies silvestres, les poblacions i els recursos genètics de la seva diversitat biològica, les comunitats biològiques, els hàbitats, els ecosistemes, els processos naturals i semi-naturals que els conformen i la geodiversitat i el patrimoni geològic, i el patrimoni immaterial que hi està vinculat.
- c) Biodiversitat: totes les formes de vida existents i l'entramat dels sistemes biològics constituït per la interacció dels seus components genètics, poblacionals i ecosistèmics.
- d) Iniciativa de conservació: acció o conjunt d'accions que es desenvolupen en una determinada finca orientades expressament a conservar el patrimoni natural i la biodiversitat, i definides i planificades mitjançant un contracte de custòdia, un instrument jurídic anàleg o un pla de gestió.
- e) Contracte de custòdia: acord, pacte o conveni de caràcter temporal entre un persona propietària d'una finca, que actua com a cedent, i una entitat sense ànim de lucre que té entre les seves finalitats la custòdia del territori, que actua com a cessionària, en què la cedent en permet totalment o parcialment l'ús o la gestió a canvi que la cessionària hi porti a terme activitats d'assessorament, de divulgació, de planificació o de gestió i millora, amb la finalitat de conservar la biodiversitat i el patrimoni natural. Es consideren en tot cas contractes de custòdia els regulats a l'article 623-34 de la Llei 3/2017, del 15 de febrer, del llibre sisè del Codi civil de Catalunya.
- f) Pla de gestió: instrument de planificació en el qual es defineixen els objectius específics de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat per a una finca o conjunt de finques, el programa de mesures o d'actuacions de gestió necessàries per assolir-los en un temps determinat i els mecanismes de seguiment per avaluar-ne els resultats obtinguts.

Article 3

Naturalesa jurídica

El Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat és un registre administratiu de caràcter públic, gratuït i d'inscripció voluntària. Aquest registre es pot consultar a la pàgina web del departament competent en matèria de medi ambient i les dades que conté estan disponibles a través del Portal de la Transparència de la Generalitat.

Article 4

Adscripció i òrgan responsable

El Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat s'adscriu al departament competent en matèria de medi ambient i és gestionat per la unitat administrativa competent en matèria de conservació del patrimoni natural i biodiversitat.

Article 5

Finalitats del Registre

El Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat té les següents finalitats:

1. Recollir la informació relativa a les finques situades a l'àmbit territorial de Catalunya on s'hi desenvolupen les iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat que determina l'article 6.
2. Reconèixer els compromisos de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat adquirits per les persones físiques i jurídiques promotores o responsables de les iniciatives als efectes de poder optar a mesures de foment que promogui la Generalitat de Catalunya tals com subvencions, ajuts o beneficis fiscals, entre d'altres.

Article 6

Requisits d'inscripció en el Registre

1. Poden ser inscrites en el Registre les finques públiques i privades situades a l'àmbit territorial de Catalunya on es desenvolupen iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat i que disposen d'un contracte de custòdia o instrument jurídic anàleg, o d'un pla de gestió. El contingut mínim d'aquests es detalla a l'Annex I.

En el cas la iniciativa de conservació afecti diverses finques , cal inscriure-les totes en el Registre.

2. No són objecte d'inscripció en el Registre:
 - a) les finques públiques on les iniciatives de conservació siguin desenvolupades directament per part de l'administració titular sense la intervenció d'una entitat sense ànim de lucre que tingui entre les seves finalitats la custòdia del territori.

- b) Les finques incloses dins els sòls urbans o urbanitzables d'acord amb el planejament urbanístic vigent, amb l'excepció d'aquelles que pertanyen al sòl urbà qualificat com a espai verd.

Article 7

Categories

Les finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat s'ordenen en el Registre d'acord amb les categories següents:

Categoria I. Finques incloses dins espais naturals protegits.

- a) Parcs nacionals o reserves naturals
- b) Parcs naturals, paratges naturals d'interès nacional
- c) Espais del PEIN i/o de la xarxa Natura 2000

Categoria II. Finques incloses en llistes vermelles o inventaris.

- a) Espais inclosos en l'Inventari de les zones humides de Catalunya.
- b) Espais inclosos en l'Inventari d'espais d'interès geològic.
- c) Finques amb presència d'hàbitats greument amenaçats d'acord amb la llista o catàleg publicats al web del departament competent en matèria de medi ambient.

Categoria III. Finques amb la presència d'espècies protegides.

- a) Espècies protegides de la fauna salvatge autòctona.
- b) Espècies incloses en el Catàleg de flora amenaçada o en altres catàlegs.
- c) Arbres i arbredes monumentals o d'interès comarcal o local.

Categoria IV. Finques no incloses dins espais naturals protegits però que contenen un o més dels següents elements del patrimoni natural i la biodiversitat:

- a) Ecosistemes fluvials.
- b) Ecosistemes litorals.
- c) Ecosistemes forestals.
- d) Prats de dall i zones sotmeses a pastura extensiva.
- e) Elements de pedra seca i altres construccions tradicionals del paisatge agrari que actuen com a refugi per a la biodiversitat
- f) Espais importants per a la connectivitat ecològica o que formin part de la infraestructura verda.
- g) Espais agrícoles.
- h) Espais afectats per la presència d'espècies exòtiques invasores i amb risc potencial sobre el patrimoni natural.
- i) Espais en procés de restauració ecològica o renaturalització.
- j) Espais naturals propers a nuclis urbans que prioritzin les funcions ambientals vinculades a l'educació i la salut de les persones.
- k) Espais on es donin processos ecològics clau per al manteniment o la restauració de la biodiversitat i dels serveis ecosistèmics que proveeixen.

Article 8

Procediment d'inscripció

1. La inscripció d'una finca en el Registre es formalitza mitjançant la presentació d'una sol·licitud de la persona titular adreçada a l'òrgan responsable del Registre acompanyada de la següent informació:
 - a) formulari d'inscripció on hi constin les dades identificatives de la finca i de la persona titular.
 - b) Contracte de custòdia o instrument jurídic anàleg, en el cas que la gestió de la finca sigui desenvolupada per una entitat sense ànim de lucre que tingui entre les seves finalitats la custòdia del territori, o pla de gestió de la iniciativa de conservació en el cas que la gestió sigui desenvolupada pel propi titular de la finca. Tots dos documents s'han d'ajustar al model normalitzat disponible a la web.
2. La sol·licitud d'inscripció al Registre s'ha de fer exclusivament per via electrònica i a través dels mitjans que posa a disposició la Generalitat de Catalunya.

Article 9

Comprovació dels requisits

1. La signatura i presentació de la sol·licitud d'inscripció porta implícita l'autorització a l'òrgan responsable del Registre per poder comprovar d'ofici, en qualsevol moment, la veracitat de les dades consignades, ja sigui fent la consulta en els registres públics, en les webs o en altres canals.
2. En el cas que l'òrgan responsable del Registre, no pugui comprovar d'ofici les dades i el compliment dels requisits esmentats, ha de requerir a la persona sol·licitant que aporti la documentació complementària escaient. En el cas que dins el termini atorgat no s'aporti la documentació requerida, es dicta la resolució que declara el desistiment de la sol·licitud.
3. El termini màxim per resoldre la sol·licitud d'inscripció és de sis mesos. Passat aquest termini sense que hagi recaigut resolució s'ha d'entendre estimada la sol·licitud.

Article 10

Contingut del Registre i règim de publicitat de les dades

1. El Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat inclou:
 - a) una relació ordenada per categories de les finques a què es refereix l'article 7.
 - b) La informació sobre les iniciatives de conservació que subministren les persones titulars de les finques registrades o les entitats sense ànim de lucre que les desenvolupen d'acord amb l'article 8.1.

2. La informació de les lletres a) i b) és pública, llevat de les dades personals que se subjecten al règim derivat de la normativa de protecció de dades de caràcter personal.

Article 11

Obligacions de les persones titulars de les finques inscrites

1. La inscripció d'una finca en el Registre amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat obliga les persones que en són titulars a:
 - a) Mantenir les dades de la finca inscrita actualitzades. En el cas que hi hagi algun canvi en les dades inscrites, s'ha de comunicar la modificació a l'òrgan responsable del Registre.
 - b) Presentar anualment una comunicació a l'òrgan responsable del Registre mitjançant el formulari electrònic normalitzat, on es descriu l'estat de desenvolupament de la iniciativa de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat en la finca registrada. La comunicació la pot realitzar la persona titular de la finca o l'entitat sense ànim de lucre promotora de la iniciativa de conservació que s'hi desenvolupa. El període per fer efectiva aquesta comunicació a l'òrgan responsable del Registre és del 2 de gener al 31 de gener de cada any.
2. L'òrgan responsable del Registre pot comprovar sobre el terreny les tasques i actuacions promogudes per les iniciatives de conservació que es desenvolupin en les finques registrades, per verificar la concordança amb la documentació presentada.

Article 12

Baixa del Registre

1. Són causa de baixa en el Registre:
 - a) La manca de presentació de la comunicació anual que s'estableix en l'article 12 apartat c).
 - b) La pèrdua de vigència del contracte de custòdia o l'instrument jurídic anàleg, el venciment del termini establert sense que consti la seva renovació. Si el contracte de custòdia o instrument anàleg preveuen renovacions tàcites, cal comunicar a l'òrgan responsable del Registre la renovació.
 - c) En el cas dels plans de gestió, la finalització del període fixat en el pla sense que la persona titular de la finca l'hagi actualitzat i hagi comunicat prèviament el nou període de vigència a l'òrgan responsable del Registre.
 - d) L'incompliment sobrevingut dels requisits establerts a l'article 6.
 - e) L'incompliment de les restants obligacions especificades a l'article 12. Verificar si cal mantenir aquesta previsió.

- f) La sol·licitud de la baixa voluntària per part de la persona propietària de la finca.

2. La tramitació del procediment de baixa de la inscripció en el Registre correspon a la unitat responsable del Registre i la seva resolució a la persona titular de la direcció general de la qual depèn aquesta unitat. En el supòsit de les causes de baixa previstes a les lletres a), b) i c) de l'apartat 2 s'ha de donar audiència a les persones titulars de la finca afectada.

Article 13

Tractament automatitzat

Les dades i la informació electrònica del Registre de finques amb iniciatives de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat són objecte d'un tractament automatitzat i s'integren en una base de dades única que ha de complir les normes de seguretat que en cada cas disposi la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Disposició addicional primera

Els convenis que preveu l'article 20bis de la Llei 12/1985, de 13 de juny d'espais naturals, tenen la consideració d' iniciatives de conservació en els termes que regula el present Decret.

Disposició addicional segona

Les sol·licituds d'inscripció en el registre previstes en el decret s'han de tramitar per mitjans electrònics, amb el contingut i requisits tècnics que es determinen en el portal per a les empreses, en el portal per als ciutadans o en el portal per als ens locals, als quals es pot accedir des de la seu electrònica de la Generalitat de Catalunya.

Disposició final

Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya.

Barcelona, de 2019

Annex I

Contingut mínim del contracte de custòdia del territori o instrument jurídic anàleg i del pla de gestió de la iniciativa de conservació

Contingut del contracte de custòdia o instrument jurídic anàleg:

1. Dades de les parts i la qualitat en què intervenen.
2. Dades registrals, cadastrals i cartografia de la finca.
3. Descripció de la finca i dels elements del patrimoni natural i la biodiversitat més rellevants que conté.
4. Una descripció dels usos i activitats de la finca.
5. Objectius de conservació que es proposa assolir mitjançant la iniciativa de conservació.
6. Els drets i obligacions de les parts.
7. Programa de seguiment i avaluació.

Contingut del pla de gestió de la iniciativa de conservació:

1. Dades registrals, cadastrals i cartografia de la finca.
2. Descripció de la finca i dels elements del patrimoni natural i la biodiversitat més rellevants que conté.
3. Una descripció dels usos i activitats de la finca.
4. Objectius de conservació que es proposa assolir mitjançant la iniciativa de conservació.
5. Programa d'actuacions de conservació.
6. Programa de seguiment i avaluació.